

Nr 1.

Memorial angående av lagutskotten antagna allmänna grunder för ärendenas fördelning mellan lagutskotten.

Enligt § 20 riksdagsstadgan äga lagutskotten att å gemensamma sammanträden fastställa allmänna grunder för fördelning av de till lagutskotts behandling hörande ärendena mellan utskotten. Dessa grunder skola gälla till dess utskotten annorledes besluta. Själva fördelningen skall ombesörjas av särskilda deputerade för varje utskott. Deputerade äro ordföranden, vice ordföranden samt två för hela riksdagen utsedda ledamöter från varje utskott.

Utskotten. Vid gemensamt sammanträde med lagutskotten ha dessa beslutat antaga de allmänna grunder för ärendenas fördelning mellan lagutskotten, vartill förslag framlagts i bifogade promemoria, dock med vissa ändringar. Sålunda ha kyrkorättsärendena uppdelats på sådant sätt, att ärenden rörande kyrklig jord och kyrkofonden hänförts till tredje lagutskottet, medan övriga kyrkorättsliga frågor hänförts till första lagutskottets behandling. Med hänsyn till kalenderfrågornas sammanhang med arbetstidslagstiftningen ha dessa spörsmål tilldelats andra lagutskottet.

Utskotten ha sålunda beslutat antaga följande »Allmänna grunder för ärendenas fördelning mellan lagutskotten» att gälla till dess utskotten annorledes besluta:

Allmänna grunder för ärendenas fördelning mellan lagutskotten.

Till första lagutskottet hänvisas i regel:

1. Granskningen av riksdagens ombudsmäns ämbetsförvaltning.
2. Följdförfattningar till grundlagarna samt övrig lagstiftning i konstitutionella ämnen; hit hänföres även medborgarskapslagstiftningen.
3. Lagstiftning i kyrkorättsliga ämnen (med undantag av lagstiftning rörande kyrklig jord och kyrkofonden samt kalenderfrågor).
4. Lagstiftning i ämnen, som avhandlas i giftermåls-, föräldra- eller ärvdabalken eller i lagar och författningar, som ersätta eller anknyta till stadganden i dessa balkar; hit hänföres även namnrätten.

Lagstiftning i ämnen som avhandlas i handelsbalken eller i lagar och författningar, som ersätta eller anknyta till stadganden i denna balk, såsom

lagstiftning rörande avtal, köp och byte av lös egendom, skuldebrev samt kommission, handelsagentur och handelsresande; hit hänföres vidare försäkringsrätten (med undantag av lagstiftning rörande socialförsäkring), lagstiftning rörande juridiska personer och rörande bokföring, sjö- och lufträtt, växel- och checkrätt, skadeståndsrätt, immaterialrätt (lagstiftning rörande firma, prokura, patent, varumärke samt litterär och konstnärlig äganderätt) ävensom lagstiftning i andra privaträttsliga ämnen av allmän natur (med undantag av arbetsrätten).

5. Lagstiftning i internationellt privaträttsliga ämnen.

6. Lagstiftning i ämnen, som avhandlas i allmänna strafflagen samt i lagar och författningar tillhörande specialstraffrätten; hit hänföres även lagstiftning rörande åtalseftergift, straffverkställighet samt avbrytande av havandeskap, sterilisering och kastrering.

7. Lagstiftning i ämnen, som avhandlas i rättegångsbalken med tillhörande författningar; hit hänföres även lagstiftning rörande den militära rättsvården.

Lagstiftning i ämnen rörande utsökning och konkurs.

8. Lagstiftning i allmänt förvaltningsrättsliga ämnen ävensom i ämnen avseende polisväsendet samt allmän ordning och säkerhet såsom ordningsstadgan för rikets städer, författningar angående offentliga föreställningar, vapen, explosiva varor och eldfarliga oljor.

Till andra lagutskottet hänvisas i regel:

1. Lagstiftning i arbetsrättsliga ämnen såsom rörande yrkesfara, arbetarskydd, kollektivavtal och annat arbetsavtal, förenings- och förhandlingsrätt, arbetsdomstolen, arbetsförmedling, arbetstid och semester; hit hänföres även lagstiftning rörande kalenderfrågor.

2. Lagstiftning i sociala ämnen såsom rörande folkpensionering och annan pensionering, barnbidrag, familjebidrag, olycksfalls-, sjuk- och arbetslöshetsförsäkring, barna- och ungdomsvård, fattigvård, alkoholistvård, behandling av lösdrivare, vård av kroppssjuka, sinnessjuka och sinnesslöa, allmän hälsovård, läkemedel, gifter, sjukhus och läkare.

Lagstiftning i ämnen rörande utbildning och skolgång.

3. Lagstiftning i ämnen avseende rikets försvar och andra liknande ämnen såsom rörande värnplikt, civilförsvarsplikt, tjänsteplikt, ekonomisk försvarsberedskap, rekvisition och uttagning; hit hänföres även förfogandelagstiftningen.

4. Lagstiftning i näringsrättsliga ämnen såsom rörande allmän näringsfrihet, särskilda näringsgrenar, lotterier, kontroll å tillverkning och försäljning av olika varor, kartellkontroll, priskontroll, illojal konkurrens, monopol samt införsel och utförsel (med undantag av författningar tillhörande specialstraffrätten).

5. Lagstiftning i ämnen rörande trafikförhållanden.

6. Lagstiftning rörande utläningar.

Till tredje lagutskottet hänvisas i regel:

1. Lagstiftning i ämnen, som avhandlas i jorda- och byggningsbalken eller i lagar och författningar, som ersätta eller anknyta till stadganden i dessa balkar, såsom lagstiftning rörande rätt att förvärva fast egendom, vanhävd, nyttjanderätt till fast egendom, servitut, ägofred, brandväsande, fiske och jakt; hit hänföres vidare lagstiftning rörande jorddelning, fastighetsbildning, expropriation, skogar, vägar, naturminnesmärken och fornlämningar, byggnadsplanering och bostadsförsörjning, gruvor, elektriska anläggningar, ävensom gravrätt.

Lagstiftning i vattenrättsliga ämnen.

2. Lagstiftning rörande kyrklig jord och kyrkofonden.

3. Lagstiftning i ämnen rörande jordbruksförhållanden, djurskydd och djursjukdomar, växtskydd samt födoämnen.

4. Lagstiftning rörande folkbokföring och mantalsskrivning.

Frågor, som icke uttryckligen förklarats höra till något av utskotten, böra fördelas allteftersom de äro jämförliga med de frågor, som ovan hänförs till visst utskotts behandling.

Om i en och samma proposition eller motion eller ock i propositioner eller motioner, som finnas lämpligen böra handläggas i ett sammanhang, innefattas ämnen, vilka enligt fördelningsplanen äro att hänvisa till olika utskott, bör ärendet eller ärendena i sin helhet hänvisas till det utskott, inom vars område ärendet eller ärendena finnas höra till sin viktigaste del.

I den mån ett lagstiftningsärendes sakliga eller tekniska beskaffenhet eller ojämnhet i arbetsbörda eller andra särskilda skäl därtill föranleda, må de delegerade besluta avvika från fördelningsplanen. Ha de delegerade enligt justerat beslut hänvisat ärende till ett utskott, må överflyttning ej äga rum i annat fall än då detta utskott gjort framställning därom.

Motion, som väckts i anledning av proposition, tilldelas utan särskilt beslut av de delegerade det utskott, till vilket propositionen hänvisats.

Detta sitt beslut ha lagutskotten härmed velat för riksdagen
anmäla.

Stockholm den 25 januari 1950.

DAVID NORMAN.

PM

rörande lagfrågornas fördelning mellan riksdagens lagutskott.

1. Lagfrågornas utskottsbehandling.

Efter de vid 1949 års riksdag antagna grundlagsändringarna sker fördelningen av lagfrågor mellan riksdagens ständiga utskott på följande sätt:

Av *utrikesutskottet* behandlas dit hänvisade frågor, som angå rikets förhållande till främmande makter och ej tillhöra annat utskotts behandling. Vid 1947 års riksdag handlades t. ex. förslagen till lag om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer och till lag om skydd för Förenta Nationernas emblem och namn av *utrikesutskottet*.

Konstitutionsutskottet tillkommer att behandla frågor rörande rikets grundlagar, sekretesslagen, vallagen, stadgan om ersättning för riksdagsmannaupdragets fullgörande och riksdagsstadgan ävensom rörande kommunallagarna samt lagar och författningar om statsrådets ansvarighet, om antalet statsdepartement och statsråd utan departement, om kommandomål, om rikets vapen och flagga, om allmänt kyrkomöte och om allmän folkomröstning i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling.

Statsutskottet handlägger icke lagstiftningsfrågor i egentlig mening. Avlöningsreglementen och andra liknande författningar underkastas sålunda icke någon lagteknisk granskning i statsutskottet i de fall, utskottet har tillgång till utarbetade förslag.

Statsutskottet har emellertid i viss utsträckning kommit att handlägga lagstiftningsfrågor på en annan väg, nämligen i samband med behandlingen av riksdagens revisorers berättelse. Denna skall enligt RO § 72 överlämnas till vederbörande utskotts granskning. Enligt praxis remitteras berättelsen till bankoutskottet i vad angår riksdagens verk och i övrigt till statsutskottet. Till följd härav kom statsutskottet exempelvis vid 1949 års riksdag i sitt utlåtande nr 143 i anledning av nämnda berättelse att förorda bl. a. en översyn av lagen den 10 juli 1899 om ersättning av allmänna medel i vissa fall för skada, som förorsakats av ämbets- och tjänstemän m. fl., samt vidtagande av åtgärder för avveckling av åborättsinstitutet, vilket bygger på en förordning den 21 februari 1784. Då i den till 1950 års riksdag avlämnade berättelsen avhandlas processreformens verkningar, kunna frågor avseende nya rättegångsbalken väntas bliva handlagda av statsutskottet vid instundande riksdag. Stundom har statsutskottets behandling av en dylik lagstiftningsfråga förekommit genom att riksdagen på förslag av lagutskott, dit exempelvis en motion i samma spörsmål remitterats, redan fattat beslut i

saken, då statsutskottet avgivit utlåtande över revisorernas berättelse; se t. ex. andra lagutskottets utlåtande nr 37 till 1947 års riksdag (vattenrättsliga spörsmål) och första lagutskottets utlåtande nr 16 till 1948 års riksdag (militieombudsmannens verksamhetsområde). I sådant fall har statsutskottet nöjt sig med att erinra om riksdagens beslut.

Under *bevillningsutskottet* falla alla frågor beträffande skattelagstiftningen, däri inräknat lagar och författningar rörande kommunala skatter, ävensom lagstiftningen rörande alkoholhaltiga varor i övrigt.

Bankoutskottet har att handlägga dit hänvisade ärenden, avseende lagar och författningar rörande såväl riksbanken som andra bankinrättningar samt om rikets mynt. Härjämte ankommer på utskottet att handlägga sådana frågor om det ekonomiska livets eller särskilda näringsgrenars organisation och förhållanden, vilka ej äro av beskaffenhet att böra av annat utskott behandlas. Med denna formulering avses att möjliggöra remiss till bankoutskottet av ärenden rörande socialisering samt lagstiftningsfrågor av speciellt valutapolitisk natur, t. ex. ärenden avseende priskontroll och begränsning av bolagsvinster, ävensom näringslagstiftningsfrågor av mera principiell natur, exempelvis rörande näringsfriheten (SOU 1947: 79 s. 60—61).

Lagutskotten skola meddela utlåtande och avgiva förslag i anledning av de, såsom icke tillhörande annat utskotts behandling, dit hänvisade frågor beträffande civil-, kriminal- och kyrkolag liksom beträffande andra lagar och författningar, som stiftas av Konung och riksdag samfällt. Härjämte tillkommer det lagutskott att granska justitie- och militieombudsmannens ämbetsförvaltning, vilken uppgift vanligtvis medför lagfrågors upptagande till behandling.

Enligt riksdagsordningen skall *jordbruksutskottet* behandla från kamrarna till utskottet hänvisade jordbruksärenden. Dock torde avsikten vara att lagstiftningsfrågor, som angå jordbruket, icke skola hänvisas till jordbruksutskottet utan till lagutskott (SOU 1947: 79 s. 61).

Av de ständiga utskotten är det sålunda allenast jordbruksutskottet, som kan antagas bliva helt befriat från lagstiftningsfrågor.

Vid bestämmande av lagutskottens arbetsområde begagnar grundlagen en utslutningsmetod i så mätto som däri stadgas, att det ankommer på dessa att behandla sådana lagstiftningsfrågor, som icke tillhöra annat utskotts behandling. Av det föregående framgår emellertid, att samma metod begagnats även vid angivande av utrikes- och bankoutskottens verksamhetsfält. En viss oklarhet har härigenom uppkommit, som får särskild praktisk betydelse vid avgörande av huru de ekonomiska lagstiftningsfrågorna skola förberedas, i den mån de icke tillhöra bevillningsutskottet. Riksdagsordningens föreskrifter synas närmast vara att tolka så, att kamrarna beträffande de i RO § 41 nämnda frågorna om näringslivets eller särskilda näringsgrenars organisation och förhållanden äga frihet att välja mellan remiss till bankoutskottet och till lagutskott.

I betänkandet med förslag angående riksdagens arbetsformer (SOU 1947: 79) ha de sakkunniga bland motiven för ett överflyttande av vissa lagstift-

ningsfrågor från jordbruksutskottet till lagutskott framhållit, att förstnämnda utskott, vid vars utseende hänsyn främst tages till utskottets anslagsprövande och jordbrukspolitiska uppgifter, icke haft samma förutsättningar att giva dit hänvisade lagärenden den tekniskt sakkunniga granskning som lagutskott (s. 61). Beträffande åtskilliga grupper av lagärenden kräves uppenbarligen vid deras behandling i riksdagen såväl speciell insikt på något särskilt område, vilken är tillfinnandes i annat utskott än lagutskott, som allmän lagstiftningsteknisk sakkunskap eller erfarenhet. Med hänsyn till den försvagning i sistnämnda hänseende, som förändringarna i riksdagens sammansättning under senare år medfört, kan antagas att de av riksdagens ledamöter, som äga erfarenhet på lagstiftningsområdet, måste tagas i anspråk för besättande av platserna i konstitutions- och lagutskotten. För att riksdagen skall kunna i alla avseenden fullgöra sina grundlagsenliga uppgifter såsom medbeslutande i lagstiftningsfrågor, synes därför önskvärt att dessa ärendens handläggning såvitt möjligt koncentreras till sistnämnda utskott. I den mån sakkunskap från annat område, som icke är företrädd inom lagutskotten, provas erforderlig vid ett ärendes behandling, bör detta behov tillgodoses på vis riksdagsordningen förutsett genom att ärendet handlägges av sammansatt utskott. Blott för den händelse lagstiftningens tekniska utformning framstår som betydelselös i jämförelse med det sakliga syfte som skall uppnås, bör i de fall, då remiss av ett lagärende kan grundlagsenligt ske såväl till lagutskott som till annat utskott, den senare utvägen väljas.

Föreliggande promemorias förslag rörande lagfrågornas fördelning mellan de tre lagutskotten bygger från ovan angivna utgångspunkter på den förutsättningen att lagförslag rörande t. ex. näringsfrihet, prisreglering och vinstbegränsning liksom hittills i allmänhet komma att remitteras till lagutskott, som, därest så finnes önskvärt, har att inbjuda bankoutskottet till sammansatt utskott för behandling av det ifrågavarande ärendet. Däremot har antagits att, i den mån fråga ej är om omedelbar lagstiftning utan allenast exempelvis om utredning, dylikt ärende ankommer på bankoutskottets handläggning.

Vidare har förutsatts att hittills rådande praxis, att lagutskotten icke inbjuda varandra till sammansatt utskott, kommer att upprätthållas.

2. Gällande bestämmelser.

Enligt RO § 42 mom. 3 i dess äldre lydelse hade lagutskotten att å gemensamma sammanträden sig emellan fördela de till dem hörande ärendena. Enligt praxis beslöto utskotten vid det första gemensamma sammanträdet varje riksdag »allmänna grundsatser för ärendenas fördelning mellan lagutskotten». Sedan 1935 års riksdag ha dessa grundsatser varje år haft följande oförändrade lydelse:

»Till första lagutskottet hänvisas i regel:

1. Granskning av riksdagens ombudsmäns ämbetsförvaltning.
2. Lagstiftning i privaträttsliga ämnen, som avhandlas i 1734 års lags giftermåls-, ärvda-, jorda- och handelsbalkar eller i lagar, som ersatt eller

anknyta till deras stadganden; dock beträffande jordabalken med undantag av lagstiftning angående arrende, hyra och social jordlagstiftning såsom s. k. norrlandslagstiftning, expropriationslagstiftning m. m.; hit hänföres även den allmänna bolags- och föreningsrätten, försäkringsrätten med undantag av lagstiftning rörande socialförsäkring, sjörätten, växel- och checkrätten ävensom lagstiftning rörande firma och prokura, patent, varumärke, näringsfrihet och konkurrensskydd samt litterär och konstnärlig äganderätt.

3. Lagstiftning, som avhandlas i allmänna strafflagen med tillhörande författningar — dock ej frågor, som äga nära samband med frågor om social omvårdnad, såsom ungdomsvård och dylikt — eller i militära eller prästerliga strafflagen.

4. Lagstiftning i ämne rörande allmänna rättegångs- och utskökningsväsendet eller konkursrätten.

5. Lagstiftning i konstitutionella och kyrkorättsliga ämnen, som höra till lagutskottets behandling.

Till andra lagutskottet hänvisas i regel:

1. Lagstiftning rörande jorddelning och vattenrätt ävensom arrende, hyra och social jordlagstiftning, såsom s. k. norrlandslagstiftning, expropriationslagstiftning m. m.

2. Arbetslagstiftning såsom lagstiftning om skydd mot yrkesfara, om arbetsavtal, arbetstvister, arbetstid o. s. v.

3. Lagstiftning rörande socialförsäkring.

4. Lagstiftning rörande social omvårdnad, såsom ungdomsvård och dylikt.

5. Lagstiftning rörande utländsk mans personliga rättsställning.

Frågor, som icke uttryckligen förklarats höra till ettdera av utskotten, böra fördelas allteftersom de äro jämförliga med de frågor, som här förut hänförts till det ena eller andra utskottets behandling. Härvid bör hänsyn även tagas till tidigare praxis.

Om i en och samma proposition eller motion eller ock i propositioner eller motioner, som finnas lämpligen böra i ett sammanhang handläggas, innefattas ämnen, som enligt förestående fördelningsplan äro att hänvisa till olika utskott, bör ärendet eller ärendena i sin helhet hänvisas till det utskott, inom vars arbetsområde ärendet eller ärendena finnas till sin viktigaste del höra.

I den mån ett lagstiftningsärendes sakliga eller tekniska beskaffenhet eller ojämnhet i arbetsbörda eller andra särskilda skäl därtill föranleda företages avvikelser från fördelningsplanen. Har enligt justerat beslut vid utskottens gemensamma sammanträde ärende hänvisats till det ena utskottet, må dock överflyttning ej äga rum i annat fall än då detta utskott därom gjort framställning.»

Härjämte pläga utskotten besluta, att det lagutskott, som fått till sig överlämnad en proposition, även skall utan särskilt beslut av lagutskotten behandla de motioner, som väckts i anledning av propositionen.

Stadgandet i RO § 42 mom. 3 i nuvarande lydelse innehåller allenast en föreskrift av innehåll att fördelningen mellan lagutskotten av de till dem hörande ärenden verkställs på sätt riksdagen bestämmer. Stadgandena härom ha intagits i § 20 riksdagsstadgan, som lyder:

»Till lagutskotts behandling hörande ärenden skola mellan lagutskotten fördelas vid särskilda sammanträden med deputerade för dem. Deputerade äro för varje utskott ordföranden, vice ordföranden och två för hela riksdagen utsedda ledamöter. Sammanträde hålles så ofta det för fördelning av inkomna ärenden finnes erforderligt. Utskotten äga å gemensamma sammanträden fastställa allmänna grunder för ärendenas fördelning mellan utskotten att gälla till dess utskotten annorledes besluta.»

3. Historik.

Ovan återgivna »allmänna grundsatser för ärendenas fördelning mellan lagutskotten» antogos vid 1934 års riksdag och ersatte de då sedan 1919 års riksdag gällande. Vid gemensamt sammanträde med lagutskotten den 1 februari 1934 framställde andra lagutskottets dåvarande ordförande K. G. Westman yrkande om att en delegation måtte tillsättas för granskning av de då tillämpade fördelningsgrundsatserna. Först den 4 maj 1934 tillsattes denna delegation bestående av två ledamöter från vardera utskottet (herrar Åkerman och Linnér från första lagutskottet samt K. G. Westman och Magnusson i Skövde från andra lagutskottet). På förslag av de delegerade antogos därefter vid ett följande sammanträde med utskotten den 5 juni 1934 de nu tillämpade grundsatserna för fördelningen. Inom delegationen hade rått delade meningar huruvida granskningen av militieombudsmannens ämbetsberättelse borde överflyttas till andra lagutskottet. Denna fråga diskuterades vid utskottens gemensamma sammanträde den 5 juni 1934. En omfördelning skulle emellertid kräva grundlagsändring. Utskotten beslöt i frågan låta vid de under diskussionen gjorda uttalandena bero.

I betänkande angående JK:s, JO:s och MO:s allmänna ämbetsställning m. m. (SOU 1939: 7) uttalade de sakkunniga, att en uppdelning av uppgiften att granska ombudsmännens ämbetsberättelse, så att ena lagutskottet finge granska den ene ombudsmannens verksamhet och det andra den andres, kunde någon gång tänkas önskvärd för vinnande av arbetsutjämning mellan lagutskotten. För undanröjande av de hinder mot en sådan uppdelning, som RO § 42 mom. 2 i dåvarande avfattning erbjöd, föreslogo de sakkunniga viss ändring i sagda paragraf. Denna ändring förelades sedermera i proposition riksdagen och antogs definitivt vid 1941 års riksdag.

Frågan om en omfördelning av ärendena mellan utskotten aktualiserades vid 1939 års riksdag. Vid utskottens första gemensamma sammanträde den 19 januari 1939 uppdrogs åt utskottens sekreterare att undersöka huruvida och i vad mån jämkningar i reglerna rörande fördelningen av de till lagutskott hänvisade ärendena kunde vara påkallade. Något resultat av den-

na undersökning finnes emellertid icke redovisat i utskottens gemensamma protokoll.

Under de 15 riksdagar de nuvarande grundsatserna tillämpats ha, såvitt framgår av protokollen, endast vid fem tillfällen vid utskottens gemensamma sammanträden delade meningar kommit till uttryck rörande fördelning av till lagutskott hänvisat ärende. Vid 1939 års riksdag gällde meningsskiljaktigheterna den vid denna riksdag aktuella krislagstiftningen (luftskyddslag, förfogandelag, maximiprislag m. m.), vilka ärenden då tilldelades första lagutskottet, ehuru de senare överförts till andra lagutskottet. Vid 1945 års riksdag beslöts med 17 röster mot 12 att hänvisa motionen rörande försäkringsväsendets socialisering till första lagutskottet. Vid 1947 års riksdag voro tre frågor tvistiga. Byggnadslagförslaget hänvisades med 18 röster mot 11 till första lagutskottet och frågan om automatiskt brandalarm i pensionat med 16 röster mot 12 till samma utskott, medan frågan om administrativa frihetsberövanden tilldelades andra lagutskottet.

I det övervägande antalet fall ha, då tveksamhet rått, frågorna i realiteten avgjorts under hand vid överläggningar mellan utskottens presidier före utskottens gemensamma sammanträden. Därvid ha ofta arbetsbördesynpunkter spelat en avgörande roll, så att det utskott, som för tillfället varit minst arbetsbelastat, tilldelats ett ärende, som enligt fördelningsgrundsatserna eller rådande praxis rätteligen bort överlämnas till det andra. I vissa hänseenden torde även praxis ha utvecklats vid sidan av grundsatserna, t. ex. då sinnessjukvårdsfrågor i viss utsträckning handlagts av första lagutskottet.

4. Statistisk undersökning rörande ärenden av beskaffenhet att böra hänvisas till lagutskott.

För de fyra riksdagar, som efter andra världskrigets slut hittills avhållits, ha genomgått utskottsutlåtandena rörande sådana ärenden, vilka om riksdagsordningens nuvarande regler då gällt med hittillsvarande praxis kunde antagas ha blivit hänvisade till lagutskott. Anteckningar ha därvid gjorts rörande dels antalet propositioner och självständiga motioner, dels antalet utlåtanden, dels ock utlåtandenas sidantal.

Med ledning av det material som därvid framkommit har uppgjorts den tabell, som finnes fogad vid denna promemoria. I tabellen ha icke medtagits sådan lagstiftningsfrågor, som behandlats av särskilt utskott. Frågor av sådan omfattning kunna antagas även framdeles bliva handlagda utom ramen för den vanliga utskottsorganisationen.

5. Förslag till nya grunder för ärendenas fördelning mellan lagutskotten.

I betänkande med förslag angående riksdagens arbetsformer (SOU 1947: 79 s. 62) uttalas, att om ett tredje lagutskott inrättades, ärendena borde i huvudsak fördelas på följande sätt. Till första lagutskottet skulle remitte-

ras frågor rörande civil-, straff-, process- och kyrkolag, till andra lagutskottet arbets- och sociallagstiftningsfrågor och till tredje lagutskottet i första hand frågor rörande fastighetsbildning, expropriation, skog, vatten, vägar, jakt, fiske och gruvor. Övriga frågor finge efter graden av samhörighet med dessa huvudgrupper och under hänsynstagande till de olika lagutskottens arbetsbörda fördelas mellan dessa utskott.

Därest den av de sakkunniga sålunda föreslagna fördelningen hade tillämpats under åren 1946—1949, skulle, såsom kan utläsas av bifogade tabell, arbetsbördans fördelning mellan de tre lagutskotten blivit tämligen ojämn. Första lagutskottet skulle under de fyra åren ha avgivit 193 utlåtanden om 2 381 sidor, andra lagutskottet 144 utlåtanden om 1 530 sidor och tredje lagutskottet 124 utlåtanden om 1 404 sidor. Därvid ha utlåtandena i sådana allmänt förvaltningsrättsliga och näringsrättsliga ärenden, rörande vilkas fördelning de sakkunniga icke givit någon närmare anvisning, uppdelats i huvudsaklig överensstämmelse med gällande grundsatser och de principer, som för närvarande tillämpas i praxis. Första lagutskottet skulle sålunda komma att tyngas av en ganska avsevärd merbelastning i förhållande till de båda övriga utskotten, om de sakkunnigas förslag följes oförändrat.

Olika möjligheter att åstadkomma en likformigare fördelning av arbetsbördan kunna tänkas. Om man vill sammanhålla vissa centralare lagstiftningsfrågor hos första lagutskottet, kan emellertid från detta avlastas endast ett mindre antal grupper av ärenden. Av någon betydelse äro bland de grupper, som därvid kunna komma i fråga, endast de kyrkorättsliga och de näringsrättsliga spörsmålen. *Kyrkorättsärendena* avse i viss utsträckning förvaltningen av de kyrkliga jordarna och höra då naturligt samman med tredje lagutskottets verksamhetsområde. I övrigt ha kyrkoärendena under senare år i betydande omfattning avsett handläggning av lönespörsmål, beträffande vilka samtliga lagutskott torde ha ungefär samma kompetens. Oaktat vissa kyrkorättsliga ämnen, t. ex. rörande trosfrihet, stå första lagutskottets verksamhetsfält ganska nära, torde allvarigare olägenhet icke möta att överflytta den kyrkorättsliga lagstiftningen till tredje lagutskottet. Under sådana omständigheter synas ärenden om folkbokföring och mantalsskrivning också böra tilldelas tredje lagutskottet.

Icke minst genom att en stor del av krislagstiftningen under senare år handlagts av andra lagutskottet har detta redan vunnit förtrogenhet med *näringsrättsliga spörsmål*. Det får antagas vara till gagn för frågornas behandling, om samliga dessa ärenden — även i den del sådan lagstiftning hittills handlagts av första lagutskottet — sammanfördes till andra lagutskottet. Någon anledning synes icke föreligga att flytta *trafiklagstiftningen* från andra lagutskottet, där den under senare år handlagts.

Hos första lagutskottet skulle av den förvaltningsrättsliga lagstiftningen endast kvarstanna sådana ärenden, som angå det *administrativa förfarandet i allmänhet* — dessa frågor stå processrätten nära — samt *frågor angå-*

ende allmän ordning och säkerhet (ärenden avseende ordningsstadgan för rikets städer, inkluderande frågor om församlingsfrihet o. d., polislagstiftning, författningar rörande vapen m. m.).

Vad angår granskningen av riksdagens ombudsmäns verksamhet, torde knappast föreligga tillräckliga skäl att uppdelat detta arbete mellan utskotten. Vid granskningen av justitieombudsmännens verksamhet komma vanligen upp spörsmål av processrättslig, straffrättslig eller allmänt förvaltningsrättslig innebörd. Dessa ämnen skola även eljest handläggas av första lagutskottet. Vid granskningen av militieombudsmännens verksamhet aktualiseras som regel framför allt straffrättsliga spörsmål samt frågor, som sammanhånga med den militära rättegångslagen, ämnen vilka alla tillhöra första lagutskottets område, medan däremot den till andra lagutskottet hörande försvarslagstiftningen mera sällan beröres. Enligt praxis företages granskningen redan i början av riksdagen, innan det övriga utskottsarbetet i avbidan på motionstidens utgång kommit i gång. Någon större betydelse ur arbetsbördesynpunkt skulle därför ett överflyttande knappast få.

Om de ovan angivna principerna vid ärendenas fördelning följas, skulle arbetsbördan med de under riksdagarna 1946—1949 förekommande lagfrågorna blivit följande:

Första lagutskottet			Andra lagutskottet			Tredje lagutskottet		
	Antal utl.	Sid-antal		Antal utl.	Sid-antal		Antal utl.	Sid-antal
Familjerätt	12	189	Arbetsrätt	37	443	Fastighetsrätt ...	85	1 062
Privaträtt (allmänna frågor, frågor rörande lös egendom, de juridiska personerna m. m.)	37	549	Socialrätt	84	868	Vattenrätt	8	106
Internationell privaträtt	1	3	Utlänningslagstiftning	2	27	Jordbrukslagstiftning	17	113
Straffrätt	23	446	Försvarslagstiftning	21	194	Kyrkorätt med kalenderfrågor	27	284
Processrätt	31	295	Näringslagstiftning	27	229	Brandlagstiftning	7	74
Konstitutionell rätt..	20	224	Trafiklagstiftning	7	49			
Allmän förvaltningsrätt jämte författningar rörande allmän ordning m. m.	15	162						
	139	1 868		178	1 808		144	1 639
Granskningen av JO och MO	8	38		—	—		—	—
Summa	147	1 906		178	1 808		144	1 639
Per år	37	476		44	452		36	410

Såsom framgår av den bifogade tabellen växlar antalet ärenden inom de olika ämnesgrupperna avsevärt från en riksdag till en annan. Även framdeles synes därför den hittills gällande regeln om möjlighet att frångå för-

delningsgrundsatserna för att utjämna arbetsbördan mellan utskotten eller för uppnående av annat liknande syfte böra utnyttjas så snart så prövas ändamålsenligt.

Om de ovan återgivna principerna vinna anslutning, skulle dessa kunna utformas på följande sätt:

Allmänna grunder för ärendenas fördelning mellan lagutskotten.

Till första lagutskottet hänvisas i regel:

1. Granskningen av riksdagens ombudsmäns ämbetsförvaltning.
2. Följdförfattningar till grundlagarna samt övrig lagstiftning i konstitutionella ämnen; hit hänföres även medborgarskapslagstiftningen.
3. Lagstiftning i ämnen, som avhandlas i giftermåls-, föräldra- eller ärvdabalken eller i lagar och författningar, som ersätta eller anknyta till stadganden i dessa balkar; hit hänföres även namnrätten.

Lagstiftning i ämnen som avhandlas i handelsbalken eller i lagar och författningar, som ersätta eller anknyta till stadganden i denna balk, såsom lagstiftning rörande avtal, köp och byte av lös egendom, skuldebrev samt kommission, handelsagentur och handelsresande; hit hänföres vidare försäkringsrätten (med undantag av lagstiftning rörande socialförsäkring), lagstiftning rörande juridiska personer och rörande bokföring, sjö- och lufträtt, växel- och checkrätt, skadeståndsrätt, immaterialrätt (lagstiftning rörande firma, prokura, patent, varumärke samt litterär och konstnärlig äganderätt) ävensom lagstiftning i andra privaträttsliga ämnen av allmän natur (med undantag av arbetsrätten).

4. Lagstiftning i internationellt privaträttsliga ämnen.
5. Lagstiftning i ämnen, som avhandlas i allmänna strafflagen samt i lagar och författningar tillhörande specialstraffrätten; hit hänföres även lagstiftning rörande åtalseftergift, straffverkställighet samt avbrytande av havgenskap, sterilisering och kastrering.
6. Lagstiftning i ämnen, som avhandlas i rättegångsbalken med tillhörande författningar; hit hänföres även lagstiftning rörande den militära rättsvården.

Lagstiftning i ämnen rörande utsökning och konkurs.

7. Lagstiftning i allmänt förvaltningsrättsliga ämnen ävensom i ämnen avseende polisväsendet samt allmän ordning och säkerhet såsom ordningsstadgan för rikets städer, författningar angående offentliga föreställningar, vapen, explosiva varor och eldfarliga oljor.

Till andra lagutskottet hänvisas i regel:

1. Lagstiftning i arbetsrättsliga ämnen såsom rörande yrkesfara, arbetarskydd, kollektivavtal och annat arbetsavtal, förenings- och förhandlingsrätt, arbetsdomstolen, arbetsförmedling, arbetstid och semester.

2. Lagstiftning i sociala ämnen såsom rörande folkpensionering och annan pensionering, barnbidrag, familjebidrag, olycksfalls-, sjuk- och arbetslöshetsförsäkring, barna- och ungdomsvård, fattigvård, alkoholistvård, behandling av lösdrivare, vård av kroppssjuka, sinnessjuka och sinnesslöa, allmän hälsovård, läkemedel, gifter, sjukhus och läkare.

Lagstiftning i ämnen rörande utbildning och skolgång.

3. Lagstiftning i ämnen avseende rikets försvar och andra liknande ämnen såsom rörande värnplikt, civilförsvarspikt, tjänstepikt, ekonomisk försvarsberedskap, rekvisition och uttagning; hit hänföres även förfogandelagstiftningen.

4. Lagstiftning i näringsrättsliga ämnen såsom rörande allmän näringsfrihet, särskilda näringsgrenar, lotterier, kontroll å tillverkning och försäljning av olika varor, kartellkontroll, priskontroll, illojal konkurrens, monopol samt införsel och utförsel (med undantag av författningar tillhörande specialstraffrätten).

5. Lagstiftning i ämnen rörande trafikförhållanden.

6. Lagstiftning rörande utläningar.

Till tredje lagutskottet hänvisas i regel:

1. Lagstiftning i ämnen, som avhandlas i jorda- och byggningabalken eller i lagar och författningar, som ersätta eller anknyta till stadganden i dessa balkar, såsom lagstiftning rörande rätt att förvärva fast egendom, vanhävd, nyttjanderätt till fast egendom, servitut, ägofred, brandväsende, fiske och jakt; hit hänföres vidare lagstiftning rörande jorddelning, fastighetsbildning, expropriation, skogar, vägar, naturminnesmärken och fornlämningar, byggnadsplanering och bostadsförsörjning, gruvor, elektriska anläggningar, ävensom gravrätt.

Lagstiftning i vattenrättsliga ämnen.

2. Lagstiftning i ämnen rörande jordbruksförhållanden, djurskydd och djursjukdomar, växtskydd samt födoämnen.

3. Lagstiftning i kyrkorättsliga ämnen; hit hänföres även kalenderfrågor.

4. Lagstiftning rörande folkbokföring och mantalsskrivning.

Frågor, som icke uttryckligen förklarats höra till något av utskotten, höra fördelas allteftersom de äro jämförliga med de frågor, som ovan hänförts till visst utskotts behandling.

Om i en och samma proposition eller motion eller ock i propositioner eller motioner, som finnas lämpligen böra handläggas i ett sammanhang, inbefattas ämnen, vilka enligt fördelningsplanen äro att hänvisa till olika utskott, bör ärendet eller ärendena i sin helhet hänvisas till det utskott, inom vars område ärendet eller ärendena finnas höra till sin viktigaste del.

I den mån ett lagstiftningsärendes sakliga eller tekniska beskaffenhet eller ojämnhet i arbetsbörda eller andra särskilda skäl därtill föranleda, må

de delegerade besluta avvika från fördelningsplanen. Ha de delegerade enligt justerat beslut hänvisat ärende till ett utskott, må överflyttning ej äga rum i annat fall än då detta utskott gjort framställning därom.

Motion, som väckts i anledning av proposition, tilldelas utan särskilt beslut av de delegerade det utskott, till vilket propositionen hänvisats.

Stockholm den 6 januari 1950.

Gustaf Petré.

TABELLBILAGA

	1946			
	Antal ärenden väckta genom		Ut-låtandenas	
	mo-tion	prop.	antal	sid-antal
<i>Familjerätt:</i>				
Giftermålsbalken, ärvdabalken och föräldrabalken med tillhörande författningar (även namnrätt)	1	1	2	15
<i>Fastighetsrätt:</i>	11	16	26	278
Lagfarts- och inteckningsförordningarna	1	—	1	3
Jorddelning och fastighetsbildning	2	1	3	18
Kronojordsförvaltn., nationalparker, renbeteslag, allmänningsskogar	1	3	4	27
Nyttjanderätt till fast egendom (arrende och hyra)	—	2	2	41
Expropriationslagstiftning	—	1	1	14
Annan social jordlagstiftn. (ensittarlag, vanhävd, jordförvärvslag)	1	2	3	36
Ägofredslagstiftning	—	—	—	—
Servitut	—	1	1	18
Gruvrätt	—	—	—	—
Väglagstiftning	3	—	2	22
Skogslagstiftning (avverkningsskyldighet, flottning, virkesmätning) .	—	2	2	59
Jakt- och fiskelagstiftning	2	—	2	10
Byggnads- och bostadslagstiftning	1	2	3	16
Lagar rörande elektricitets- och radioanläggningar	—	2	2	14
<i>Vattenrätt</i>	1	3	4	49
<i>Privaträtt:</i>	3	13	16	161
Handelsbalken med tillhörande lagar (avtalslagen, köplagen, lös- öreköpsförordningen, kommissionslagen)	2	2	4	61
Aktiebolags- och föreningsrätt	—	2	2	23
Försäkringsrätt	—	—	—	—
Växel- och checkrätt	—	—	—	—
Sjörätt	—	2	2	11
Immaterialrätt (patent, uppfinningar, litterär äganderätt)	—	4	4	30
Skadeståndsrågor	1	1	2	19
Allmänt privaträttsliga frågor (vittne vid vissa rättshandlingar, dödande av förkommen handling)	—	2	2	17
<i>Internationell privaträtt</i>	—	—	—	—
<i>Straffrätt:</i>	—	5	5	91
Strafflagen med tillhörande författningar	—	1	1	3
Straffverkställighetsfrågor	—	1	1	36
Abort- och kastreringslagarna	—	1	1	37
Specialstraffrätt	—	2	2	15
<i>Processrätt:</i>	1	5	7	103
Rättegångsbalken med tillhörande författningar	1	3	5	89
Militära rättegångslagen	—	—	—	—
Åtalseftergift	—	—	—	—
Tingshusbyggnadsskyldighet	—	—	—	—
Utsökningslagen	—	1	1	11
Konkurslagen	—	1	1	3
<i>Konstitutionell rätt:</i>	1	3	4	44
Lagstiftning rörande HD, RR och lagrådet samt JO och MO	—	2	2	29
Borgmästarval	—	—	—	—
Följdlagar till TO	—	1	1	7
Partifinansieringen	1	—	1	8
Medborgarrätt	—	—	—	—

1947				1948				1949				Summa 1946—1949			
Antal ärenden väckta genom		Ut-låtandenas		Antal ärenden väckta genom		Ut-låtandenas		Antal ärenden väckta genom		Ut-låtandenas		Antal ärenden väckta genom		Ut-låtandenas	
motion	prop.	antal	sid-antal	motion	prop.	antal	sid-antal	motion	prop.	antal	sid-antal	motion	prop.	antal	sid-antal
4	1	5	48	—	1	1	17	4	1	4	109	9	4	12	189
10	14	24	387	11	15	25	226	5	5	10	171	37	50	85	1062
—	—	—	—	—	1	1	2	2	—	2	14	3	1	4	19
—	1	1	91	2	2	3	30	—	—	—	—	4	4	7	139
—	2	2	9	1	—	1	6	1	—	1	1	3	5	8	43
4	1	5	52	—	3	3	35	1	1	2	24	5	7	12	152
2	1	3	20	—	—	—	—	—	1	1	100	2	3	5	134
1	—	1	5	—	1	1	22	—	—	—	—	2	3	5	63
—	—	—	—	1	—	1	10	—	—	—	—	1	—	1	10
—	—	—	—	—	2	2	11	—	—	—	—	—	3	3	29
—	1	1	6	—	—	—	—	—	1	1	5	—	2	2	11
1	2	3	17	5	—	5	15	—	—	—	—	9	2	10	54
—	2	2	28	—	2	2	72	—	1	1	16	—	7	7	175
2	—	2	7	1	1	2	5	1	—	1	1	6	1	7	23
—	4	4	152	1	3	4	18	—	1	1	10	2	10	12	196
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	14
2	—	2	32	—	1	1	22	1	—	1	3	4	4	8	106
2	5	7	60	2	5	8	267	3	3	6	61	10	26	37	549
—	1	1	15	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5	76
—	1	1	16	1	3	5	76	1	1	2	30	2	7	10	145
1	2	3	14	1	2	3	191	—	—	—	—	2	4	6	205
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	11
1	1	2	15	—	—	—	—	—	2	2	15	1	7	8	60
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	16	3	1	4	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	17
—	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3
3	4	7	48	2	4	6	187	5	3	5	120	10	16	23	446
2	1	3	18	—	2	2	126	—	1	1	21	2	5	7	168
1	1	2	25	1	1	2	46	3	1	2	47	5	4	7	154
—	—	—	—	1	—	1	11	—	—	—	—	1	1	2	48
—	2	2	5	—	1	1	4	2	1	2	52	2	6	7	76
1	9	10	50	6	4	9	89	1	3	5	53	9	21	31	295
1	6	7	36	4	2	6	34	1	1	2	21	7	12	20	180
—	—	—	—	—	1	1	44	—	2	3	32	—	3	4	76
—	1	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4
—	1	1	8	2	—	1	9	—	—	—	—	2	1	2	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	11
—	1	1	2	—	1	1	2	—	—	—	—	—	3	3	7
1	1	2	15	1	2	3	10	6	7	11	155	9	13	20	224
—	1	1	8	—	2	2	7	2	3	5	64	2	8	10	108
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	9	—	1	1	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	41	—	4	4	48
—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	23	4	—	2	31
1	—	1	7	1	—	1	3	1	—	1	18	3	—	3	28

	1946			
	Antal ärenden väckta genom		Ut-låtandenas	
	motion	prop.	antal	sid-antal
<i>Kyrkorätt:</i>	5	4	9	45
Kyrkolagen med tillhörande förf., t.ex. domkapitelslagen, lagstiftning om kyrkofonden och kyrkliga lönefrågor (präster och kyrkomusiker)	5	4	9	45
Kalenderfrågor	—	—	—	—
<i>Förvaltningsrätt:</i>	4	3	7	71
Förvaltningsförfarandet i allmänhet	—	1	1	12
Ordningsstadgan för rikets städer samt frågor om församlingsfrihet	1	—	1	6
Polislagstiftning	1	1	2	17
Brandväsende	1	—	1	15
Vapen och explosiva varor	—	—	—	—
Trafikförfattningar	1	1	2	21
<i>Näringsrätt:</i>	—	5	5	38
Näringsfrihetsförordn., författu. ang. lotteri, preventivmedelshandel, pantlåneri och skrothandel m. m.	—	1	1	2
Kvalitets- och kartellkontroll (konkurrensbegränsning, krigsmaterielkontroll)	—	1	1	24
Annan kontrollagstiftning (clearing och tyskmedellagstiftn.)	—	2	2	9
Priskontroll	—	1	1	3
<i>Försvarslagstiftning:</i>	1	6	7	36
Rekvizitions- och förfogandelagstiftning (uttagningsförordning) samt ransoneringsförfattningar (elkraftransonering)	1	4	5	21
Författningar ang. värnplikt, tjänsteplikt, civilförsvar, ekonomisk försvarsberedskap	—	2	2	15
<i>Jordbrukslagstiftning:</i>	4	3	6	37
Djurskyddsförfattningar	—	1	1	2
Lagstiftning ang. köttbesiktning, galtbesiktning, häst- och kreaturs-handeln	2	1	3	13
Veterinärförfattningar	2	1	2	22
Växtskydd	—	—	—	—
<i>Utlänningslagstiftning</i>	1	1	1	11
<i>Arbetsrätt:</i>	4	2	5	53
Arbetsavtal, arbetsdomstolen, arbetsförmedling, förhandlingsrätt .	1	—	1	3
Yrkesfarelagstiftning (yrkessjukdomar, arbetarskydd m. m.)	—	1	1	3
Välfärdsanordningar för sjömän	—	—	—	—
Arbetstidslagstiftning	2	—	1	6
Semesterlagstiftning	1	1	2	41
<i>Socialrätt:</i>	6	13	18	255
Folkpensionering och andra pensionsfrågor	1	2	3	29
Barnbidragsförfattningar	1	1	1	8
Socialförsäkring (olycksfalls-, sjuk-, arbetslöshets-, krigsrisk- m. fl. försäkringar)	2	5	7	69
Militärsättningsförordning	—	1	1	35
Familjebidragsförordning	—	1	1	38
Mödrahjälp, moderskapspenning m. m.	—	—	—	—
Barnavård, fattigvård och annan socialvård	—	1	1	13
Alkoholistlagstiftning	1	—	1	16
Sjukvårdslagstiftning (könssjuka, sinnessjuka, sinnesslöa)	1	1	2	24
Sjukhuslagstiftn. (äv. författn. rörande läkare, sjukskötersk., barnmorsk.)	—	1	1	23

1947				1948				1949				Summa 1946—1949			
Antal ärenden väckta genom		Ut-låtandenas		Antal ärenden väckta genom		Ut-låtandenas		Antal ärenden väckta genom		Ut-låtandenas		Antal ärenden väckta genom		Ut-låtandenas	
motion	prop.	antal	sid-antal	motion	prop.	antal	sid-antal	motion	prop.	antal	sid-antal	motion	prop.	antal	sid-antal
—	7	7	48	1	4	5	35	1	4	6	156	7	19	27	284
—	7	7	48	—	4	4	31	1	4	6	156	6	19	26	280
—	—	—	—	1	—	1	4	—	—	—	—	1	—	1	4
6	—	6	48	9	3	12	79	1	3	4	87	20	9	29	285
1	—	1	11	1	1	2	16	—	—	—	—	2	2	4	39
1	—	1	3	1	—	1	4	—	—	—	—	3	—	3	13
—	—	—	—	1	1	2	13	—	1	1	2	2	3	5	32
2	—	2	24	3	—	3	22	1	—	1	13	7	—	7	74
1	—	1	6	—	—	—	—	—	2	2	72	1	2	3	78
1	—	1	4	3	1	4	24	—	—	—	—	5	2	7	49
4	6	9	81	—	4	4	21	1	8	9	89	5	23	27	229
2	1	3	13	—	1	1	2	—	4	4	63	2	7	9	80
1	—	1	8	—	—	—	—	1	1	2	17	2	2	4	49
—	4	4	17	—	2	2	5	—	2	2	5	—	10	10	36
1	1	1	43	—	1	1	14	—	1	1	4	1	4	4	64
1	5	6	40	—	5	5	65	—	3	3	51	2	19	21	192
1	2	3	9	—	2	2	7	—	2	2	24	2	10	12	61
—	3	3	31	—	3	3	58	—	1	1	27	—	9	9	131
1	2	3	34	2	3	5	21	3	—	3	21	10	8	17	113
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
1	—	1	5	—	1	1	7	1	—	1	6	4	2	6	31
—	2	2	29	1	2	3	9	2	—	2	15	5	5	9	75
—	—	—	—	1	—	1	5	—	—	—	—	1	—	1	5
1	1	1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	27
4	6	10	116	12	9	17	215	2	3	5	59	22	20	37	443
—	2	2	39	2	1	2	8	—	—	—	—	3	3	5	50
—	2	2	14	2	4	6	84	1	3	4	26	3	10	13	127
—	—	—	—	—	1	1	21	—	—	—	—	—	1	1	21
1	2	3	45	—	3	3	66	1	—	1	33	4	5	8	150
3	—	3	18	8	—	5	36	—	—	—	—	12	1	10	95
10	14	24	266	11	12	23	156	10	10	19	191	37	49	84	868
5	3	8	87	4	2	6	40	6	1	4	34	16	8	21	190
—	2	2	81	3	—	3	18	1	—	1	5	5	3	7	112
—	4	4	21	—	5	5	46	2	4	6	46	4	18	22	182
1	—	1	3	—	3	3	10	—	—	—	—	1	4	5	48
—	1	1	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	51
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	11	—	2	2	11
—	3	3	18	1	1	2	11	—	1	1	2	1	6	7	44
1	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	21
2	—	2	23	—	1	1	7	—	1	3	69	3	3	8	123
1	1	2	15	3	—	3	24	1	1	2	24	5	3	8	86